

PEST, II. félév.

43. szám.

Október 24. 1872.

Megjelenik e lap minden héten egyszer, csütörtökön. Előfizetési ár: helyben félévre 1 frt 31 kr., egész évre 2 frt 62 kr.; vidékre fél-
 Az előfizetési pénzeket, valamint a lapba szánt kéziratokat a Sz.-Istv.-Társ. igazgatóságához kérjük intéztetni. évre 1 frt 70 kr., egész évre 3 frt 40 kr.
 A pályázatok beiktatásáért tíz sorig minden egy-
 szeri fölvetelért 1 frt. 10 soron fölül, egyszeri közle-
 sért 2 f., hatóbbször közöltetik, 1 f. 50 kr. számítattik.

Miért üldözik a jezsuitákat?

Nagyon el van most foglalva a világ e kérdéssel; mindenki, boldog boldogtalan, tudós tudatlan a jezsuiták száműzéséről ír és beszél; s hiszem e lapok olvasói is sokat hallottak és olvastak is már ez ügyről egyik-másik lapban, s talán majd mindenütt ezt betűzték ki a hosszú sorokból: a jezsuiták károsok, tehát üldözzük; de hogy voltaképen miért üldözzük, ezt aligha találták igazán megírva egy lapban sem. — ezért tehát jónak véltük e lapokban hosszasan és komolyabban foglalkozni, hogy magyar népünk tiszta fogalommal bírjon ez ügyről is.

A jezsuita-üldözésnek napjainkban megkezdője, a kath. egyház legnagyobb ellensége, a „vér és vas-ember“ Bismarck volt. Ennek ugyanis sikerült ez évben a porosz törvénytestület által egy törvényt hozatni, mely a jezsuitákat Poroszországból száműzi. Mily nagy dicsőséggel alkották e törvényt Bismarck emberei, kitűnik onnan is, hogy alig néhány szótöbbséggel győztek, mert hát megjegyzendő, hogy a dolgot szavazatra boesátották, és pedig olyanok szavaztak mellette, kik az „öreg ur“ mindenható kegyétől függenek, míg a független, hivatalt nem hajhászó emberek, tehát az ország színe-java minden erejével ellene volt, s nem egy hatalmas gróf emelt szót a jezsuiták védelmére, mint gr. Ballerstrom képviselő és mások.

De végre is a többség győzött, Bismarck ezélt ért, mert akarata törvény lett. S a jezsuita-üldözés megkezdődött és folytatattatik Poroszországban.

Lássuk most az okokat, melyekért üldözik a jezsuitákat.

Először is azt mondják: „veszélyesek az államra“; miért? mert nagyon tudósak, jó nevelők, buzgó katolikusok és valódi szigorú papok s az egyháznak támaszai. Tehát Bismarck ezen erényeket bűnnek s az államra nézve veszélyeseknek tartja és megijed néhány

fégyvertelen szerzetestől, kiknek minden fegyvere a könyv, kereszt és sz olvasó, kik nem bírnak sem lőszer, sem méreg- és petroleummal, mint a kőművesek sok ezrei; ezek persze nem veszélyesek az államra; nem a munkakerülők és zsebvágók ezrei, kiktől minden város hemzseg s az ember élete, vagyona perczre sines biztonságban tőlük. Ezek hasznos (!) tagjai az emberiségnek, míg a jezsuiták, kik szigorú elzárt életet élnek s a népnevelés terén örökké lankadatlanul fáradsnak, veszélyesek az államra. Ezek szerint sohasem árult el Bismarck és a porosz kormány nagyobb gyávaságot, mint most, midőn a védetlen jezsuitákat üldözi; könnyű annak üldözni a gyengét, kinek kezében erő és hatalom van. Csak ez egy példából is láthatjuk, milyen alapos és célszerű Bismarck vádja. — Ilyenek a több vádak is.

Bismarck urnak korántsem csak jezsuiták üldözése a végezel, ez csak eszköz, melylyel célhoz akar érni; de abból semmi sem lesz, mert az öreg ur rosszul tervez s egyet kifelejtett a számadásból. Ugyanis Bismarck végezelja: a katholicismus végleges kiirtása s egyetemes protestantismus előteremtése.

Tudván pedig azt nagyon jól, hogy a jezsuiták erős támaszai az egyháznak, sőt talán többet is gondolt t. i. azt, hogy ők egyedüli támpontjai hitünknek, tehát üldözni kezdván a jezsuitákat, remélte, hogy ezek száműztével a katholicismus is száműzve lesz. Pedig tévedett, még pedig nagyon, mert a katholicismus koránsem áll azon néhány ezer jezsuitából, kiket ő most száműz és üzni fognak, sőt még egyedüli támpontját vagy alapját sem képezik a katholicismusnak, mert az egy megdönthetetlen sziklán nyugszik, melyet nem Bismarck, de még a pokol kapui sem fognak megingatni.

Üldözhetik hát a jezsuitákat, sőt kardra is hanyatják, azért az egyház mégis állni fog, mint áll már

Jung

majdnem 2000 év óta annyi véres üldözések után is. És hogy Bismarck a jezsuita-üldözéssel célzott érni nem fog, a csalhatatlan történet bizonyítja. Volt már a 16-dik században a jezsuitákra nézve szomorubb állapot a mostaninál, midőn IV. Henrik alatt szintén száműzettek hason czélből. De 10 évi keserű tapasztalat után ismét visszahívta ugyanaz, a ki száműzte, s nagyobb kiváltsággal s javakkal ruházta fel, mint azelőtt. Ki erősítheti, hogy nem történhetik ez most is így? Tudjuk, mint üldözte Spanyolországban Aranda miniszter a 18-dik században, és a Bourbonház Franciaországban a jezsuitákat, ezer számra tétettek a hajókra s vitettek száműzetésbe, s a katholicismus még sem dőlt meg. Ugy lesz most is; nem csak üldözheti, de sorban ölheti a jezsuitákat Bismarck, s az egyház mégis diadalmasan állni fog.

Azért üldözi tehát ő a jezsuitákat, hogy az egyházat megdöntse.

Igy állnak az ügyek Poroszországban. —

Hát nálunk?

Eddig csak valamivel jobban.

Van most nagy öröm Izraelben. És némely ujságíró, meg papfaló órákig veri össze lábát határtalan örömeiben, s ha ő Bismarck volna, nemcsak a jezsuitákat, hanem minden papot száműzne. Van most ujongás de egyszersmind nagy félelem is, hogy hát a Németországból kiűzött jezsuiták most hozzánk jönnek s mindjárt felfalnak bennünket. És ez nagy szeget ütött sok böles „városatyának“ a fejébe, s nem is késtek ős hosszú indítványokkal fellépni, hogy a jezsuitákat ne ereszszék hazánkba, mert akkor megáll a Duna, nem csak az eső s *) Isten tudja még miféle csapások sújtják hazánkat, szóval elvesz a világ!

Szegény urak! sajnálatra méltók!

Ha a porosz sereg minden gyorspuskájával és Krupp-ágyúival megindulna ellenünk, nem lenne oly nagy félelem azoknál az uraknál, mint a jezsuiták közeledése. — Valóban nevetséges néhány üreskező embertől így félni, kik, ha el is jönnének, nem hozhatnának mást mint tudományt és világosságot, vagy talán épen azért bujnak úgy? Miért vonul a bagoly odújába, s a vakond a földbe, midőn a nap, világosság közelit? hát azért, mert nem szeretik azt; így vannak a jó böles urak is.

Tudom, olvastak önök is most hamarosan — hisz ez most mindennapi dolog — azon sok vádokról, melyeket az ujságokban a jezsuiták ellen szórnak, csak hogy őket hazánkban népszerűtlenné s gyűlöltté tegyék s a népet azok befogadása ellen izgassák. — Nézzünk szemé közé egy-két ilyen vádnak, mert hisz mindenre lehetetlen s nem is érdemes felelni.

Megvallom, most hamarjában is sok „indítványt“, „javaslatot“ olvastam a jezsuiták ellen, de egyet sem találtam, melyből e mondat hiányzott volna: „A cél szentesíti az eszközöket.“ Bizonyosan önök is hallották ezt, mert ez annyira általános, hogy jezsuitákról szó sem lehet e nélkül. Mégis kell, hogy legyen valami a dologban, hogy oly általánosan használják. Majd meglátjuk.

Mit is jelent ez: a cél stb. hát azt, hogy ha vala-

ki — vagy beszéljünk itt csak jezsuitákról — tehát: ha egy jezsuita kitűz magának valamit — rendesen rosztat — annak elérésére a legundokabb és legbűnösebb eszközöket is felhasználja, ha szépszerivel nem fér hozzá: vagyis világosabban s példával szólva: Jánosnak sok pénze van, ezt egy jezsuita tudja, s most ha 20 ember is áll az utjában, mind legyilkolja, csak hogy a pénzt megkaphassa v. is célzott érjen, s akkor is még azt mondja, ez nem bűn. Ez minden esetre súlyos vád, s nem szép volna tőlük, ha tennék; de mióta e vád megszületett, még nem találkozott ember, a ki bebizonyíthatta volna, hogy ezt valóban tettleg is végrehajtják; pedig már sok ellensége volt a jezsuita-rendnek egy pár száz év óta, s ha lehetett volna, minden esetre bebizonyították volna, vagy legalább bebizonyította volna ma Tótvölgyi v. Szokoly. Sőt úgy látszik, nem tudják, hogy Róh atya a szószékről roppant néptömeg előtt 1000 tallért ígért annak, ki bebizonyítja, hogy jezsuita használta ezt valaha tettleg, vagy csak művében is. A lapok nagy híhót csaptak ezzel s az egész világnak tudtára adták, de mindeddig nem akadt egy tudós fő sem, ki azt elnyerte volna, s nem is fog akadni. Balgatag tehát ily. levegőből kapott rágalomnak hitelt adni. — — —

Bizonyosan hallottak már önök azon második híres vádról is valamit, mely így szól: „XIV. Kelemen pápa a jezsuitákat kárhóztatta, eltörölte, világos tehát, hogy szükségtelenek.“ Ez igaz. De csak az a baj, hogy a kik ezt szeretik emlegetni, sohasem teszik oda, hogy miért törölte el? Majd megmondjuk mi.

Tudni kell azon kor történetét és politikai viszonyait. Ugyanis, egyes uralkodó családok és hatalmas miniszterek a jezsuiták ellenségei levén, rábírták az uralkodó fejedelmeket is nézetök pártolására. Így III-ik Károly spanyol király hosszu faggatások után rábírt a Mária Tereziát és másokat az üldözésre, s így midőn majd minden uralkodó fel volt lázítva a rend ellen, most a pápát támadták meg, s követelték, hogy vagy a jezsuitákat száműzze, vagy szakadást idézzen elő az egyházban. XIV. Kelemen sarokba volt szorítva, s mit tehetett mást, mint a két roszt közöl a kisebbiket, a jezsuiták eltörlését választani. Most már kérdem, szabadakaratból hozott törvény volt-e az? Soha; s azért nem váltható XIV. Kelemen jezsuita-üldözéséről, mert ő mindig szerette, védte őket, amint brevejében el is mondja; amiről bizonyosságot tesz a jezsuiták egy nagy ellensége, a prot. Schöll, midőn mondja: „E breve nem kárhóztatja a jezsuitáknak sem tanítását, sem erkölcsét, sem fegyelmét. Az egyedüli ok, mely a fölözlatásra fölhozatik: az udvarok panasza a szerzet ellen. Világos tehát, hogy Kelemen nem azért törölte el a rendet, mert nem volt jó, hanem azért, mert „muszáj volt“, már pedig azt jól tudjuk, hogy a „muszáj“ nagy ur, és „muszájból“ már sokan önnön halálukat is aláírták. Ha már e két legfőbb vád is ily könnyen megezáfolható és semmit nem bizonyít a felhozott állítások mellett, mennyivel kevesebb értékűek lehetnek a többi vádak? Azért csak azt ajánlhatjuk a józan magyar népnek, hogy ha ilyes valamit hall, mindig azt kérdeje először: miért? hogyan, s mily viszonyok között?

Ambrus József.

*) Ez tény. Aradon Remetei egy hosszú indítványában tisztán ki van mondva. Ambrus.

A két vándorlólegény.

(Folytatás.)

VI.

Egy éjszaka Kehlben az „arany-esillagnál.“

A Goldanger által bérelt kocsis előre tudta, hogy a megbízás teljesítése némi nehézségekkel fog járni; de a jó borralaló, melyet kapott, hatalmas buzdításul szolgált. Midőn Kehlben az „arany csillag“ elé érkezett, mindenki aludt már, — a kocsisnak több ízben erősen kellett csengetnie, míg a kapus annyira fölébredett, hogy a kaput kinyithatta.

— Ki jó ily későn? — szóla morogva nagy ásítózás közt.

A kocsis gyorsan leugrott a bakról.

— Hallja kapus, szóla, ezek a kocsiban előkelő urak, kik nem tekintenek egy pár darab aranyra. — Legyen ön szolgálatkész, s ezen urak hercezegileg fogják önt megjutalmazni.

E szavak nem téveszték céljokat; a kapus álmát mintha csak elfűtták volna, s alázatos bókók között nyitotta föl a kocsiajtót.

— Uraim, szóla, vendéglőnk szerenesésnek érzi magát, hogy uraságtokat befogadhatja. Méltóztassanak engemet követni.

Válasz helyett erős hortyogás hangzott ki a kocsiból.

— Hisz ezek az urak alusznak, szóla a kapus.

— Strassburgban, felele a kocsis, kissé mélyen néztek a pohárba; e pillanatban teljesen képtelenek maguktól fölmenni; de mint említém, ön szolgálatát hercezegileg meg fogják jutalmazni.

— Nem hiszem, szóla a kapus fejét vakarva, hogy ennyire becsipett vendégeket saját felelősségemre befogadhatnék; előbb föl kell keltenem a főpinczért.

Elment tehát s elég hosszú idő mulva visszaérkezett a főpinczérrel. Ez is csak nagy borralaló reményében jött le; a kocsisnak még egyszer határozottan ki kellett jelenteni, hogy a kocsiban levő urak csakugyan gazdagok és bőkezűek.

Odalépett a nyitva naradt kocsiajtóhoz, s erősen rázta őket; hasztalan.

— Ezek részegek, mint a d—ók, szóla; itt nem marad egyéb hátra, mint őket fölvenni. Fogjanak hozzá.

A kocsis és a kapus megragadták Lajost, egyik fejénél, a másik lábánál, s mint portékát fölezipelték a szobába, hová a főpinczér elővilágított, ott ruhástól az ágyra dobták. Hasonlóképen tettek Heimmal. — Ezen szállítás alatt a kocsis rámutatott arany-lánczaikra és gyémántos gyűrűikre, miszerint lássa a két nadály, hogy igazat mondott.

A főpinczér égve hagyta a gyertyákat, hogy a két vendég kiismerje magát, ha majd fölébrednek, mire a szobát becsukta és a kulesot magához vette.

Az „aranycsillagnál“ ismét helyreállott a csend. A gyertyák mindig mélyebbre égtek, míg hajnalban egészen kialudtak. A két alvó azonban ezt nem vette észre; még mindig hortyogtak, midőn a többi vendég már rég megreggelizett volt.

Tíz óra felé végre Heim egyet mozdult s fölnyitotta szemeit.

— Goldanger, szóla, ugy érzem magam, mintha egy zsák búza volna vállaimon; aztán nem tudom, mi tánczol szemem előtt? olyan forma mint egy reszkető pókháló. Te is ugy vagy?

Nem kapott feleletet, mire befordult s újra horkolt. De miután másodszer fölébredett, fölkelte és a mosdóasztalhoz ment.

— A manóba, mormoga, iszonyu részegek lehetünk; ugy inognak lábaim, mintha soká hajón lettem volna; a pokoli főfájás sem kellemes.

Ekként önmagával beszélve a vízbe mártotta fejét s elkezdett mosakodni. Miután megtörülközött, kissé magához jött, s akkor vette észre, hogy idegen helyen van.

— Mi ez? szóla. Ittasságomban elhibáztam-e szobámat? — Goldanger! ébredj föl már egyszer.

Lajos fölébredett, dörzsölte szemeit és körülnézett. — Hol vagyunk? kérdé. Ez nem a mi szobánk. Hát Goldanger hol van?

A szobán csak egy ajtó volt; Heim ki akarta azt nyitni, de be volt zárva.

— Ezt meg nem foghatom, szóla, mégis iszonyu részegek lehetünk.

Lajos is azon véleményben volt s nem titkolta, hogy ily életnek egészségére nézve káros következményei lesznek.

— Csak ne siránkozzál, szóla Heim, hiszen jövőre egészen komoly életet élhetünk.

Fölkelt s kinyitotta az ablakot, hogy fris léget szívhasson. Midőn letekintett az utcára, mód nélkül hahotázni kezdett.

— Ez pompás! szóla, az éjjel ugyan nagy bolondokat követhettünk el. Bizonyosan elhibáztuk a vendéglőt smás utcában szálltunk le. Erről Goldangernek kell fölvilágosítást adnia; az talán egy akó bortól sem részegszik meg; ő fogja tudni, hogy miként jutottunk ide.

Csengetett; a főpinczér jött és mosolyogva kinyitotta az ajtót.

— Hol van Goldanger ur? kérdé Heim.

— Goldanger? azt nem ismerem.

— Egy nagy testes ur sok rendjelle!

A főpinczér fejét rázta.

— Önökkel senki sem jött, szóla, önök egyedül és öntudatlan állapotban voltak. A lépcsőn felhúzóztuk, és csak illő jutalom reményében határozottam el magamat, hogy uraságtokat ily állapotban elfogadjam.

— Jutalomban nem lesz hiány, felele Heim, de mindenelőtt Goldangert kell előkerítenie. Valóban nincs itt a vendéglőben?

— Nincs; nem is tudom, hogy hol találhatnám meg.

— Hihetőleg vendéglőnkben van „Páris városához.“

— Páris városa, uraim, itt nincs, hanem túl Strassburgban.

— Persze ott, hiszen csak Strassburgban vagyunk.

— Bocsánat, uraim, önök Kehlben vannak az „aranyesillagban.“ A kocistól hallottam, hogy Strassburgból jöttek és ma okvetlen Kehlben kell lenniök.

— Vigye a manó ezt a Goldangert, szóla Heim. No várj, ezért meglakolsz. A fizető most kényelmesen otthon ül és hasát tartja nevéttében, hogy bennünket így rászédett. Mégis szörnyűség ittas emberekkel így bánni! Szerencsére elég pénz van nálam, hogy zavarba ne jöjjünk.

A főpincér nevetett s kérde, hogy az uraságok lenn a teremben kívánnak-e reggelizni.

— Igen, de azonnal: vissza kell mennünk Strassburgba.

Reggeli alatt Heim nem győzött nevetni: ki is ne nevetne a tréfának, melyet Goldanger velök elkövetett? Lajosnak borzasztó főfájása volt; nevetni éppen nem vala kedve, általában az ily sivár élet nem tett szert neki. Igaz, hogy mint vándorlólegény nem egyszer annyit ivott, hogy ittasan feküdt az árokban, de akkor a szükség, az önmagával való elégedetlenség és a mardosó lelkiismeret vitték arra.

— Heim! szóla.

— Azt akarod mondani: Sonntag! szakítá őt félbe Heim.

— Nem bánom: Sonntag vagy Montag folytatá Lajos: őszintén megvallom, hogy ez a céltalan élet nekem nem tetszik. Ha azt a sok pénzt, melyet haszontalanul elköltöttünk, üzletbe fektettük volna, most tekintélyes állásunk volna.

— Még mindig a régi vagy, válaszola Heim kedvetlenül: én üzletre nem is gondolok többé. Merő ostobaság volna ennyi vagyon mellett törnöm magamat. Egyébiránt, barátocskám, téged is oly gazdaggá teszek, mint én vagyok.

— Akkor Rambullén nagybátyádnak iszonyu kincsei lehetnek.

— Voltak bizony, csak hogy ezt nem akartam mindjárt a nagy harangra bizni.

Páli Lajosnak a gondolkodás nem volt éppen erős oldala: az álnok Heim szavait mindig evangéliom gyanánt hitte el: azért kész pénznek tekintette azt is, mit Heim neki az örökségről beszélt.

Reggeli után megjelent a kapus és főpincér, hogy a számlát kifizetessék és a remélt jó borra való átvegyék. Heim zsebébe nyult s fizetett, mint egy fejedelem, mire Strassburgba mentek. Itt a vendéglőbe érkezve, azonnal fölsiettek, hogy Goldangert kérdőre vonják: de nem találták.

— Hol van Goldanger? kérde Heim a pincértől.

— Tegnap este az utolsó vonattal Párisba utazott.

— Elutazott? anélkül, hogy nekünk egy szót szólt volna? Miért oly hirtelen? Mi történhetett?

— Nem szolgálhatok semmi felvilágosítással, válaszolt a pincér. De meg fogom kérdezni a főpincértől, hogy Goldanger ur nem hagyott-e vissza üzenetet.

A főpincér azonban színtoly kevesett tudott.

— Hm! szóla Heim roskedvően, ha csak váratlan szerenese nem akadt kezébe, hirtelen távozása meg-

magyarázhatlan előttem. De a manóba! miért vitetett bennünket Kehlbe? Ezt kétségtelenül ő tette és senki más.

Hirtelen egy gondolata támadt; fölugrott, s fölnyitotta a szekrényt, melybe pénzét és drágaságait rejtette. A lakat föl volt törve, a kincs eltűnt.

— Most minden világos előttem; kiálta föl Heim, a gaz ellopta pénzem, papírjaimat és drágaköveimet. Utána megyünk, el kell őt érnünk. Tulajdonomat viszakövetelem, különben póruul jár. Azért segítettem Trinovszkyt kifosztani, hogy aztán ő lopjon meg? Menjünk, menjünk!

— Micsoda? szóla Lajos, hiszen azt mondottad, hogy Trinovszkynak pénzét utána küldötted!

— Csak mondottam, de pénzen Goldangerrel megsztokodtunk. Félre a tettetéssel! Elmondom az egész dolog összefüggését. Trinovszky szédelő volt, ki Oroszországban roppant vagyont lopott össze, melynek aztán fürdőhelyeken nyakára hágott. Ez csak pár évig tartott; mire az uraságnak vége volt, újra a tolvajlás mesterségéhez fogott és ismét gazdag emberré lett. Minden krajczár, a melylyel birt, lopott pénz volt. Ezt tudtuk, s minthogy bennünket is meg akart csalni, Goldangerrel szabadnak tartottuk őt kifosztani. Ebéd alatt magunkévá tettük kincszekrényét és elhitettük vele, hogy Oroszországból nyomában vannak. Természetesen kerekét oldott, mi meg pénzen osztokodtunk. Az én részem elég nagy volt, hogy veled együtt gazdaggá legyünk, s most a gaz pénzemmél megszökött. Ezért részegített le bennünket, ezért küldött Kehlbe. Most minden világos előttem; de jaj neki, ha körmeim közé kerül.

— Szép dolgok jönnek itt napfényre, szóla Lajos szemrehányólag; ti tehát arra használtatok föl engem, hogy tolvajlásokat elpalástoljam, és ez által nagy veszélynek tettetek ki!

— Hát mit tettél? felele Heim. Egy kis baráti szolgálatot, melyért fényesen megjutalmaztalak volna. Oh az a gaz, ki üzletében hatszor mondott esődot anélkül, hogy meggazdagodott volna! Goldanger báró! Gazember, nem báró. Valóságos neve Hagymás János, és X*-ből való. Jer, utána kell mennünk.

A legnagyobb sietséggel kifizettek mindent a szállodában, és a párisi vonattal elindultak. Lajos hallgatóan ült barátja mellett, és magában elgondolá, mily esztelenül cselekedett, midőn Sós mestert oly háládatlanul elhagyta. Ha ott maradt volna, bizonyosan megerősödött volna a jóban, holott most oly uton járt, hogy Heim mellett ő is tolvajjá legyen. Szorosan véve, bár öntudatlanul, Trinovszky meglopotásában neki is volt része. De ha erre nézve még talált volna is valami mentséget, ez a dologtalan kóborlás mindenesetre megbacsáthatlan volt; hiszen maga előtt is be kellett vallania, hogy napról-napra idegen erszényből költött, s oly szokásokat vett föl, melyek az ő állásához és viszonyaihoz nem illenek. Némi bánatot érzett, midőn mostani életére gondolt; annál derültebb színben emelkedtek ki azon napok, melyeket Sós mesternél töltött. Ott látta Mária házi gondoskodását, Sós példás szorgalmát, becsületességét, és be kelle önmagának vallania, hogy most minden bősége mellett nem oly elégedett, mint Sónál volt.

Annál feketébb színben tünt föl előtte a háladatlanság, melylyel Sós házából távozott.

Mindinkább áthatva bűnének érzete által, e pillanatban szeretett volna kiszállani és Sós mesterhez visszamenni. Ha ez lehetséges, mindenesetre megtette volna; de fájdalom, gyenge emberekben mindig csak a pillanatnyi viszonyok uralkodnak.

Heimot elvesztett pénze foglalkodtatta, és annak visszanyerésére módokról gondolkodott. Mindenféle terve volt, de minthogy itt tolvajnak tolvajjal volt dolga, minden eszköz ki vala zárva, melyek a becsületes embert észlelő szokták segíteni. Semmin sem tudott megállapodni; végre sötét gondolatait igyekezett elűzni. Látva, hogy Lajos is egészen gondolataiba van elmerülve, így szóla hozzá:

— Hát neked mi bajod? Ugy ülsz itt, mint a napnak kitett olvadó vaj.

Minthogy az ő osztályukban más utasok nem voltak, Lajos nyíltan szólhatott vele.

— Ne vedd rossz néven, barátom, szóla, egész életmódom talány előttem. N^o-ben oly nagy örökség vár rád, hogy nyilatkozatod szerint második Rothschild válhatik belőled, mégis tolvajjává leszel; miként tudod ezt önérzetteddel megegyeztetni?

— Ismét prédikálsz! szóla Heim bosszusan. Moudtam már, hogy Trinovszky maga is lopta a pénzt; csak beláthatnád, hogy nem loptunk, midőn a loptt pénzt tőle elvettük.

— Sajátságos okoskodás, válaszola Lajos. Azt még soha sem hallottam, hogy a tolvajt szabad meglopni. Aztán, ha te igazán oly gazdag vagy, mit törődöl oly sokat a pénzzel, melyet Goldanger elvitt? Legalább lelkismereted megszabadul azon vádtól, hogy idegen vagyon van kezében.

— Hm, szóla Heim, nem épen rossz, amit mondasz, de azt nem akarom, hogy Goldanger rászedjen. — Ha visszakapnám e pénzt, szívesen följánlanám valami jótékony célra; semmit sem tartanék meg belőle.

Ez már többet nyomott Lajos előtt, noha még e szándékot sem találta egészen helyesnek.

— Ezen életmódnak véget kell szakítani, folytatá, megront az bennünket testben, lélekben.

Heim meglepetve tekintett barátjára.

— Halljad, Lajos, szóla Heim, mióta a koporsócsinálónál voltál, szörnyű jámbor ember lett belőled. Azelőtt ily töprélyeket nem ismertél.

— Jámbor nem a valódi szó, válaszola Lajos, még soknak másként kellene lenni, míg a „jámbor“ elnevezést megérdemelném; de Sós mesternél megtanultam, hogy az ember kevéssel is elégedett lehet, hogy a jámborság és szív tisztasága boldoggá tesz az embert, és hogy a munka oly jó, melyet a legtöbb ember kelletnél kevesebbre becsül. Nézd csak, Heim, mióta kóborogunk a világban, van elég pénzünk, eszünk, iszunk, a mennyit tetszik. És mi haszna mindedig? Elégedetlenség, s a pénzvágy folyton növekedik. Elégedetlenség, s a pénzvágy folyton növekedik. Amint tegnap leittuk magunkat, az sem kellemes, sem becsületszerző.

— Már fölhagyhatnál a prédikálással, förmedt rá Heim; kívülről tudom a mit még mondani akarsz, hogy t. i. a koporsócsináló minden csekély vagyona mellett vidám és elégedett volt. — Jó, hagyjuk őt, ezután mi

is jámborok és szorgalmasak lehetünk. De most ezekről hallgass és inkább Goldanger fölkeresésében nyujts segédkezet.

Végre Párisba értek. Midőn bérkocsiba szálltak, Heim a kocsisra kiált:

— Ruharaktárba!

— Miért? szóla Lajos, hiszen elég tisztességes ruhánk van.

— Szükséges átöltöznünk, felele Heim: ha mostani ruhánkban járunk, a gaz Goldanger messziről megismer bennünket; hogyan csipjük el akkor?

Lajos átlátta, hogy ily dolgokban nem elég tájékozott, azért hallgatva alkalmazkodott barátja intézkedéséhez. Az új ruha és hamis szakál által egészen más külsőt kaptak. Egy előkelő vendéglőbe szállottak, hol két szobát nyitattak maguknak.

— Most szorgalmasan nyilvános helyeken és összejöveteleknél kell megjelennünk, szóla Heim. Jól használd szemeidet. Ez az ember hamis rendjeleivel és pénzével talán magasabb körök közé furakodott, vagy talán a nép legalsóbb rétegei közt fordul meg; attól függ, hogy melyik részről remél több hasznot. Éjjel, nappal leskelődnünk kell utána.

— Csak az idegenek jegyzékét kell megtekintennünk, vélé Lajos.

— Vagy épen a rendőrségnél kérdezősködni, válaszola Heim nevetve; talán azt hiszed, hogy itt Goldangernek vagy épen Hagymás Jánosnak adja ki magát? Arra ne is gondolj; sokkal szemesebb, mint hogy ily ostobaságot kövessen el. Legfőlebb rendjeleit tartotta meg, mert ezek magasabb körökben hasznára lehetnek.

Heimot tétlenségről ugyan nem vádolhatni. Kora reggeltől késő estig talpon volt. Ha az asztalos-mesterségben csak félnyi munkásságot fejt ki, eddig jómódu iparos vált volna belőle.

Lajos két hét alatt teljesen megunta a lőtás-futást, s legtöbb esetben Heimot egyedül hagyta menni. Ezek áldott órák voltak reá nézve, mert mindannyiszor mély gondolkodásba esett, s jó elhatározásai mindig érettebbek lettek. Lassankint azon nézetre jött, hogy reánézve legjobban ha e korhelyléttől megválk és becsületes munkát keres. Csak egy tartotta még vissza, t. i. Heim azon ígérete, hogy üzlet alapítására pénzt előlegez neki.

Egyik este utja templom előtt vezette el, mely fényesen ki volt világítva, és benne ének hangzott. Bement; mióta Sós mesterrel és Máriával szentmisén volt, azóta templomban nem fordult meg. Az akkori jó érzés újra fölmerült benne, lelke előtt állott a tékozló fiú, atyja és anyja, kik karjaikat vágyakozva nyujták ki utána. Ekkor leborult és multja fölött fájó bánatot érzett. „Heim“ hangzott szívében. Heim! hiszen a tékozló fiú nem fogják visszautasítani, hanem szeretetteljesen magukhoz fogadják.

Örömteljes érzéssel kelt föl, mert elhatározta magában, hogy Heimtől még ma búcsút vesz és egyenesen Békelakra megy. Az előnyöket, melyeket cimborái neki kilátásba helyeztek, mind meg akarta vetni, hogy lelkét megmentse. De Isten végzése más volt, Lajosnak még nagyobb megpróbáltatásokon kelle keresztül mennie, míg a béke kikötőjét föltalálja. — Midőn hazatérteben véletlenül egy ékszeráros boltja előtt megállott,

benn egy férfit látott, ki az ékszerárussal alkudozásban volt. Ez ember vonásai ismereteseznek látszottak előtte, s miután őt tovább nézte, fölismerte benne Goldangert.

— Ha most Heim itt volna! gondolá magában. Meg nem tudott állapodni aziránt, hogy mit kellene tennie. Goldanger kilépett az ajtón, anélkül, hogy Lajost észrevette volna. Ez utána ment. Goldanger egy ház küszöbén megfordult és Lajost jól megnézte, mire a ház belsejében eltűnt. Lajos jól megnézte a házat és nagy bámulatára látta, hogy épen szomszédságában van azon vendéglőnek, melyben ő lakott. Sietve fölment, hogy a jó hirt barátjával közölje. Ez még nem volt otthon. Midőn Heim csak más nap reggel mámoros fővel tért haza, Lajos e szavakkal támadta meg:

— Hol maradtál te szerencsétlen? tegnap este láttam Goldangert.

— Hol van? kiálta Heim.

Lajos elbeszélte, hogy a szomszéd házban tünt el.

— Oh én ostoba! kiálta Heim, hogy erre a gondolatra rá nem jöttem. A szomszédházban játékbarlang van, hol a nagy játékosok éjente összejönnek. Meglátod fiú, az éjjel megcsipjük őt.

Most egy inas lépett be, ki Heimnek levelet kézbesített. A levél így hangzott: „Kedves barátom! Kémed Volmer nagyon ügyetlen volt. Elég korán fölismertem őt, hogy pénzemmel és drágaságaimmal átmenekülhessek Angliába. Londonban alig fogsz nyomomba jönni.“

— A gazember meg akar csalni, kiáltott föl Heim boszusan. Itt maradunk barátom; meglátod, hogy megcsipjük őt.

Este megjelentek a játékházban. Tömérdek ember jött-ment, de Goldanger nem volt köztök. A türelemvesztett Heim végre játszani kezdett. Ebben is szerencsétlen volt, mindenét elvesztette.

Midőn reggel felé hazatértek, Heim így szólott Lajoshihoz:

— Barátom! mindenemet elvesztettem; van-e neked pénzed?

Lajos kiürítette zsebeit és Heim számlálta a pénzt.

— Mindössze is nem sok, sohajtott Heim, — ha a vendéglő számláját kifizetjük, alig marad valami. Meg lehetne a fizetés elől szólnunk; — de ezt most nem teszem; — kell, hogy szabadon mozoghassak, míg a gazt megtalálom.

(Folytatása következik.)

Levelezés.

Baja, október 12. — F. hó 5-én ünnepélyes istentisztelettel a Szentlélek segítségül hívásával nyitattott meg *Latinovics* Gábor prépost-plébános őnga által a helybeli zárdai nő-növeldeben az ideai iskolai tanfolyam, mely ez évben hat osztályra egészítettett ki, s igen jeles új apácák oktatása mellett indult virágzású fényköre felé. Ez ünnepélyes alkalommal tapintatos alkalmi szónoklat után szenteltetett föl azon művészileg készített kereszt is, melyet *Kubinszky* Mihály kalocsai prep-kanonok őmlga, többek ájtatos áldozatával egyesülten, a zárdai lépesök közép falazatára emeltetett, hogy az előtte elmenők mindannyiszor dicsőítsék és „dicséretessék a Jézus Krisztus“ hangoztatásával magasztalják az érettök keresztire feszített Megváltónk szent nevét. — Kiosztatott ezután a szülők és érdeklettek értesítése végett a nő-növeldeben előadandó tantárgyak osztályonkinti sorozata, s ki ezt átolvassa, örömtelt kebelrel be fogja vallani az alapítók jótékonyágát, ezen intézet magasztos rendeltetését s a növendékek erkölesnevelési jövendőjére, kiképzetésére nagyhatalásu befolyását. Be fogja ismerni azon fontos hivatást, s ebben a föláldozást, a fáradoalmakat, melyekkel a tanító nénikék — a háromszázat megközelítő tanoncok ezélszerű oktatásában kiküzdik azon jutalmazó érdemkoszorút, melyet nevékhöz hálaemlékül fűzött a szülők kegyelele. — E sorozatból kitűnik, hogy a hatosztályra kijelölt tantárgyak a legelső tanulmányi írás-olvasástól, átmenve a hittan-, biblia- és nyelvek tanulása, számolás, kézimunka, elemzés, majd behatolva a fogalmazás, reálistmerek, a földrajz alapvázlata, természetrajz, hazai történet gyakorlatain, egész a természettan, női hivatástan, magyar s német nyelvi fogalmazványok, világtörténelem, szép-írás, számtan, rajzolás, a magyar állam földirata, háztartási tan, alkotmánytan, kézi diszmunkálatok, éneklés, illetan, testgyakorlati tanulmányok magaslatáig emelkednek fokozati sorrendben, s bámolni kell, hogy az egykori nőoktatási tanfolyam helyett jelenleg egész magasb tudományi fokozatokon vezetetik át az előbb gyöngememnek tartott nő-növeldeket. Adjon a Szentlélek Isten a jó nénikéknek türelmi malasztot, üdvös sikert és áraszsza rájuk s növendékeikre kegyelmi áldását.

Tegnap d. u. 5 órakor Bács megye jelesb családainak egyik tagja *Borsodi Latinovics* István, nagyszerű gyászpompával, egyházi teljesdísű szertartás mellett kísértetett a szentrökusi családi sírboltba. A vigasztalhatlan özvegy, született *Bajszai Vojnics* Mária bánatos csüggedésében mint gyászszobor állott a koporsónál, körülötte a végtiszteletnél könyező nagyszámu rokonság, s az itteni előkelők díszes koszorúja. A megboldogult kitűnt a vallás iránti hűsége és buzgalmi ájtatossága az ősróm. katolikusok e két főke által, s rendszerű szolozsmázással dicsőíté naponkint az Istent, ki a szerencse áldásaival s kincseivel boldogította földi pályáját. Sokak könyei s hálaemléke kísérté sírboltjába! Nehéz betegségében, a halotti szentségek ájtatos föl-vétele után elhunyt életének 81-dik évében. Béke hamvaira!

Sebők.

HETI KRONIKA.

Pest, okt. 19.

(—ss—) A Miletics-párt bukófélben van a magyarországi szerbek közt! Ez örvendetes hírrel lepte meg a távirda a magyar közönséget. E fordulat b. *Majtényi* kir. biztos erélyes magatartásának köszönhető. S ez így van jól. Az erőszakoskodás ellenében hatalmat kell kifejtteni. Mileticséknek nem szabad hinniök, hogy a törvényes hatalommal daczolhatnak. A mint

Ujvidék, hová Mileticsék leginkább befészkeltek magukat, e párt nyomása alól csak kissé szabadult, érületének először is azzal adott kifejezést, hogy Miletics ellenében *Kondorosy György* deákpártit választott képviselőnek.

— Az okt. 13-dik királyi ebédnek, mely a budai várpalotában tartatott, nagy jelentőséget tulajdonitanak. Király ő fel-sége huszárezredesi ruhában jelent meg s gróf *Andrássy* és her-

czeg Auersperg közt foglalt helyet. A lengyelek nemzeti öltönyt viselék. A cerele alkalmával király ő felsége különösen hoszszas ideig és leereszkedőleg társalgot Sennyeyvel, ki előtt szerencsekívánatát fejezte ki, aztán beszélt a felség Szécsen Antal gróffal és Zsedényi Edével. A németek közül csak azok részesültek megszólításban, kik a lét-állomány mellett szavaztak. Báró Kotz-Dobrz Ferdinánd előtt a király megelégedését fejezte ki, mert ő volt az egyedüli cseh delegatus, a ki a kormányval szavazott. Hoszszasabban beszélt a felség Kuhn hadügyminiszterrel, kinek táborszernagygyá kineveztetése közel kilátásban áll. Röviden szólt a király Rechbauerrel, Giskrával és Herbsttel. Greuternek, ki mint pápai kamarás, házi praetusi ruhában jelent meg, azt mondá a felség, hogy Tirol mindenkör híve a császárnak és a birodalomnak.

— A dalmatai olaszok hir szerint, a közelébb megnyitandó dalmát országgyűlésen sürgetni fogják a Magyarország-hoz leendő kapcsolattást, mi által egyedül lenne az ottani szláv befolyás ellensúlyozható.

— Fiume Berneda személyében helytartót kapott, ki ünnepléses ülésben tette le az esküt a kormányzó Zichy gr. kezeibe, mire az új képviselőtestület tisztelgett a kormányzónál. Gróf Zichy hangsúlyozá beszédében, hogy midőn harmadfél év előtt hivatalát elfoglalta, azt határozott feladattal tevő; ma e feladatot bevégeztnek tekintti, minthogy mindazon intézmények és szervezkedések életbeléptették már, melyeknek keresztülvitele és megalapítása feladatává lön; ki sem lebbanthatná tehát szemére a hazaszeretet és tetterő hiányát, ha ő végeztvén munkáját, visszavonulna. Fölbátorítva azonban az odaadás számos példája által, mit Fiume lakói részéről tapasztalt, készséget fejezi ki erejét továbbra is Fiume és a fiumeiek érdekeinek szentelni, ha hogy ezek őt bizalmok- és támogatásukkal megtisztelik. Szünni nem akaró üdvkiáltás és hála hangjai felelének e szavakra.

— A genfi Mermillod-féle ügy folyvást foglalkoztatja a köznéleményt. Mermillodnak az államtanács-hoz intézett levelére a kanton összes papságának nem kevésbé szilárd nyilatkozata került közre, melyben az szintén megtagadja az államtanács iránt az engedelmisséget. A papság kétségbe vonja az állam azon jogát, hogy szava legyen arra nézve, ki végzi a püspöki teendőket a genfi kantonban, s ama ténylegességre hivatkozik, hogy a freiburg lausannei dioecesisben nincs concordatum s mégis a püspök koronkint a pápa által a kantonkormány hozzájárulása nélkül nevezetik ki.

— Napoleon herezget kiutasították Franciaországból. E kiutasításra vonatkozólag a következő részleteket közlik: Mult szerdán Napoleon herezeg és Clotilde herezegnő Pranginsból Pontarlier-en át francia területre léptek, rendszeren kitöltött és nevükre szóló utlevelekkel, melyeket az utóbbi városban látta-mozdítottak. — Utazásuk ezélja volt fiaik számára iskolát választani. Mihelyt át lépték a határt, a kormány táviratilag értesült és velök egyidejűleg rendőr-ügynökök szállottak a vonatra, azon véleményben, hogy őket Párisba kísérik. Azonban Montreauban a herezegi pár elhagyta a vonatot, mivel nem kellett Párisba menniök, hogy Millemont kastélyba jussanak, Richard volt képviselő és miniszter jelenlegi lakásába. Itt a rendőség elvesztette nyomukat, és míg a herezegi pár a pályaudvarban nyugodtan várta a melüni vonat érkezését, az elamult ügynökök Montreaun minden vendéglőjét átkutatták. Így a herezegi pár minden akadály nélkül Millemont-ba érkezhetett; ez alatt elterjedt azon hir, hogy ök Cerçay kastélyban Rouhernél vannak. Millemontban Patinot rendőri tisztviselő akadt rájuk. A rendőrfőnök irodavezetője a herezegnek a következő irattal mutatta be magát.

„Belügyminiszterium. Az al-államtitkár irodája: Mi, belügyminiszter, elrendeljük, a köztársasági elnöknek a miniszter-

tanács meghallgatása után hozott határozatához képest: Tekintve azt, hogy Napoleon Bonaparte Franciaország területére lépett, anélkül, hogy a kormány engedélyét kinyerte volna, és hogy a határon oly utlevelet mutatott föl, mely számára csak bizonyos esetre állítottott ki.

1. §. Jérôme Napoleon herezeg haladéktalanul a határhoz vezettetik vissza.

2. §. Patinot ur, a rendőrfőnök irodavezetője utasítva van, e határozatot tudtul adni és annak kivételét biztosítani.

3. §. A katonai és polgári hatóságok fölszólítottak e határozat végrehajtását támogatni. A belügyminiszter helyett az államtitkár Calmon.

Társulati értesítő.

A Szent-László-Társulat IX. rendes közgyűlése.

(Vége.)

Elnök sajnálattal jelentvén, miszerint ft. Ipolyi Arnold besztercei püspök ő méltósága Pest-ről történt eltávozása folytán annyi buzgalommal vitt alelnöki tisztéről lemondott, kéri a lemondó levél felolvasását, mely felolvasatván, a közgyűlés egyhangu határozattal köszönetét fejezte ki a lelépő alelnöknek buzgó működéséért s ezt jegyzőkönyvbe igtatni határozta.

Erre püspök-elnök ur ő méltósága előadván, miszerint a megüritt alelnöki tiszt betöltendő s erre oly egyházi férfi lenne választandó, ki állandóan Pesten lakik, hogy a távollakó elnököt a világi alelnökkel felváltva a szükség esetén a választmányi üléseken is helyettesíthesse, ft. Röder Alajos nagyvárad kanonok ur ő nagyságát, a pesti központi papnevelde igazgatóját hozta javaslatba, kit a közgyűlés egyhangulag kikialtott a Szent-László-Társulat alelnökének.

Az igazgató-választmány kiegészítése kerülvén szőnyegre, a régi választmányi tagok újra megerősítették, az elhaltak vagy Pest-ről távozottak helyébe pedig a következő új tagok választattak meg: gr. Apponyi Albert, dr. Bakonyi Elec pesti ügyvéd, Bogisich Mihály pest-belvárosi káplán, Csaplár Benedek k. r. áldozár, Dosztál Gaudentius szent-ferencz-rendi zárdafőnök, Hiesz Bonifác szervitarendü perjel, Nagy Alajos k. r. tanár, Pauer György magánzó, dr. Stockinger Tamás kir. tanácsos, Stieber Vincze krisztinavárosi káplán, Szabó Béla magánzó, Trautwein János k. r. gymnasiumi igazgató; végre vidéki tagul Davies József taranyi plébános.

Az állandó számvizsgáló bizottság tagjainul megválasztottak: elnökül dr. Ruzsieska János egyetemi tanár, bizottmányi tagokul dr. Ballaagh József köz- és váltóügyvéd, Frey József nyug. főtanító.

Lonkay Antal köztetszéssel fogadott előadást tartott a katolikus társulás és egyetemes solidaritás égető szükségességétlen horderejéről.

A fölolvastott pénztári kimutatás tudomásul vétetett.

Takács Ignác esperes, miháli plébános, hívei nevében, kik a társulatnak kezdetül fogva buzgó tagjai, s őt fölkerétek, hogy ez alkalommal is képviselje őket a közgyűlésen, 100 frt adott a társulat ezéljaira, kifejezést adván hívei azon kérelmének, miszerint ő méltósága, püspök elnök ur nekik főpásztori áldását küldené meg; a közgyűlés köszönetét nyilvánítá a miháli buzgó tagtársaknak ezen újabb adományért, melylyel ujjolag bebizonyíták, hogy mennyire szívökön fekszik a Szent-László-Társulat ezéljainak előmozdítása, püspök-elnök ur ő méltósága pedig a miháli tagtársoknak főpásztori áldását küldi.

A titkár jelentette, miszerint az igazgató-választmány azon kérelemmel járult Haynald Lajos kalocsai érsek ur ő exjá-hoz, hogy méltóztatnék kegyesen megengedni, miszerint nagylelkű esángó-alapítványának kamatai már most a esángók egyházi és iskolai szükségének fedezésére fordítottassanak. Ő excellentiaja válaszában oda nyilatkozott, miszerint beleegyezik, hogy alapítványának kamataiból a fele mostantól kezdve a esángók egyházi és iskolai szükségének fedezésére fordítottassék, másik fele pedig tőkésítették, de kívánja, miszerint az alapítványi tüke eddig fölszaporodott kamataival együtt három-

perezentes délvaspályai elsőbbségi kötvényekbe fektetessék, miáltal a ezelnak, melyre az alapítvány tététt, nagyobb kamatjövdelem biztosított. Az igazgató-választmány ő exja rendelkezésének hódolva, a társulati titkárt Bécsbe fölküldé ezen értékpapírok megvásárlására, mely utazáshoz, hogy a társulati pénztárt ezáltal semmi kiadás ne terhelje, a költséget püspök-elnök ur ő méltósága sajátjából volt kegyes fedezni. Az alapít. töke s felszaporodott kamatainak összegén 52 darab kötvény vásároltatott, melyeknek névszerinti értéke 10,400 frt ezüstben évi 312 frt kamattal ezüstpénzben. A közgyűlés ő exját az alapítványi töke convertálásáról köszönetének kifejezése mellett értesítettni határozta.

A segélyzésérti benyújtott folyamodványok tekintettel arra, hogy a társulatnak ezuttal nem áll elegendő pénz rendelkezésére, elintézés végett a választmányhoz utasítottak.

Takács Ignác miháii esperes-plébános ur ez alkalomból indítványozza, miszerint a választmány mindannyiszor, valahányszor valamely egyházközségnek adományt juttat, figyelmeztesse, hogy ügyekezzenek a község hívei a társulatot mint tagok is pártolni s azt körükben terjeszteni. A közgyűlés az indítványt egyhangulag magáévá tette.

Szönyegre kerülén a titkárnak azon indítványa, miszerint a nagyméltóságu püspöki kar a közgyűlés nevében fölkerendő lenne, hogy a társulat körlevélileg az espereségek és plébániai hivatalok útján a hívek hathatós támogatásába ismételten ajánlaná: — ezen indítvány körül hosszabb eszmecsere fejlődött, melyben Lonkay Antal, Romeiser József, Tárkányi Béla, Zsihovics Ferencz és Janikovics Alajos urak legelőnkebb részt vettek; a szétágazó nézeteket végre a méltóságos püspök-elnök urnak közvetítő indítványa egyezteté össze, melynél fővva a nagyméltóságu megyés főpásztorok fölkerendők, hogy a) a társulatot hívek és papjaik hathatós támogatásába ujalag ajánlani kegyeskedjenek; b) elrendelni méltóztassanak, miszerint a templomokban perselyek tétesenek ki a Szent-László-Társulat céljaira való gyűjtés végett; c) kegyeskedjenek figyelmeztetni a lelkipásztorokat, hogy a társulatról végrendelekéseikben megemlékezni sziveskednének, végre d) hogy a társulat céljainak előmozdítására segélyadományokkal maguk a nagyméltóságu főpásztorok is járulni méltóztatnaanak. Az indítvány egyhangulag elfogadtatott.

Lonkay Antal indítványozza, miszerint egy öttagu bizottság küldessék ki, mely a választmány elé javaslatot terjesztszen aziránt, miként kelljen eszközölni, hogy a társulat közgyűlései nagyobb ünnepegyességgel és fényvel tartatván, ez által is ébresszessék a katolikus érület, s hogyan, mily módok által eszközöndő, hogy a társulathoz több élet öntessék, s közgyűléseihez a közönség is könnyebben hozzáférhessen; az ekörül fejlett eszmecsereben Tárkányi Béla egrí kanonok az öttagu bizottság kiküldését fölleslegesnek tartotta, miután a választmány van különben is hivatva a közgyűlés egybehívásának és mikénti megtartásának módozatairól tanácskozni, s erről tényleg már többször tanácskozott is; — egyébaránt legalkalmasabb a társulat ügyeinek lendítésére a püspök-elnök indítványa folytán hozott közgyűlési határozat; Romeiser József pápai kamarás bizottság kiküldése mellett szólott, — dr. Balogh Sándor alelnök az indítványt azon megjegyzéssel tette magáévá, hogy azt a választmány alaposabb bírálat alá vegye, Majer Károly az indítvány elfogadását ajánlotta, Rostaházy Kálmán a társulati vagyonnak emelésére ezéző közgyűlési határozatot vélte leggyakorlatiabbnak; végre Pauer János felszentelt püspök és társulati egyházi alelnök azon indokolása folytán, hogy nyugtassa meg magát a közgyűlés, miszerint mindent megkísérlett a társulat fejlesztésére, habár jól tudja, hogy a választmány e tekintetben nem mulasztott el semmit, Lonkay Antal indítványa elfogadtatott, s a bizottság tagjainul megválasztattak: dr. Balogh Sándor alelnök, Bornemisza Antal az eperjesi volt kir. tábla elnöke, Liphay Kornél kir. táblai ülnök, Lonkay Antal lovag és laptulajdonos, Örem János eeseri pléb., Romeiser József pestbelv. káplány, Zsihovics

Ferencz ezimz. kanonok s papnö. aligazgató. — A jegyzőkönyv hitelesítésére Bernolák Károly kir. táblai ülnök s Klempa Simon prépost-pléb. urak kérettek föl. Majer Károly köszönetet mondván püspök-elnök ur ő mlgának a közgyűlés tapintatos vezetéseért, kérte, hogy a közgyűlés tagjaira főpásztori áldását adni kegyeskednék. Mire ő mlgá megáldván a közgyűlés tagjait, a jelenlevők éljenzésétől kísérve — a tereből távozott.

**Kimutatás a Szent-István-Társulat igazgatóságához be-
küldött pénzekről:** Mártonfi Antal erzsébetvárosi pléb. 3 frt 15 kr; Zsolner László pelejthei pl. 18 frt 90 kr; Illés Mihály tápió-
sülyi pléb. 3 ft 15 kr; Huber János nádasdi pl. 3 ft 15 kr; Tóth János kir. tanácsos, a szegedi elemi iskolák főigazg. 216 frt 90 kr; Mezey Ignác szabadkai kápl. 41 ft 95 kr; Szöllősy Domonkos gyöngyösi gymn. tanár 16 ft 75 kr; Szakmáry János esperes nagymányai pl. 31 ft 50 kr; Répászky József enyiezekei pl. 51 frt; Khón András villányi pléb. 62 ft 15 kr; Balássy Ferencz török-szentmiklósi plébános 69 frt 30 kr.

Rövid hírek.

— Királyné ő felsége f. hó 17-kén d. u. 5 óra 32 perczkor külön vasuti vonattal Bécsből szerencsésen körünkbe érkezett. Az indóházban Király ő felsége, gróf Andrassy Gyula honvédezedesi ruhában, a miniszterek, az alsóház elnöke fekete ruhában, számos főúr és főrangú hölgy várta. A váróterem ez alkalommal is gyönyörűen volt virágokkal földiszítve, s a nagyszámu közönség rendkívüli lelkesedéssel üdvözölte szeretett királynéját. — Megérkezett Gizella főhercegnő is völgegyével Luipold herceggel, továbbá Mária-Valeria főhercegnő. Midőn az indóházban a királyné kiszállt, csak keveset beszélt gróf Andrássyhoz, gróf Huynhoz, a jelenlevő palotahölgyekhez, gróf Lónyayné, gr. Karácsnyiné és gr. Huynó urhölgyekhez, mert kis leányát féltette a hűs légtől. Dr. Bókainak azt mondotta: „Kis leányom gyönyörűen fejlődik.“ Aztán hozzátette: „Boesánatot sietnem kell, mert kis leányom nagyon izzad, jobb lesz tehát kocsira szállni.“ Anyai aggodalma sietteté. A királyné és leányainak sítahelye, mint tudva van, a városligeti Pávasziget lesz, melyet jó karba helyeztek. Az utak tiszták, kaviesosak, a gyp jól gondozott, az épület homlokzata ki van esinositva s ő Felsége használatára két szobát rendeztek be. Egyikben szép kárpitok, függönyök, kanapé, hat támlány s egy asztal van; a másik téli kert. — Ablaküvegek helyett tükörüvegeket raktak be. — Deszka is áll bőven készen, hogy rossz időben az utakra helyezhessék. — A két szobát többé sohasem adják ki; azok mindig ő Felsége rendelkezésére fognak állani.

— Királyné ő Felsége, alighogy megérkezett Budára, rögtön átküldé főudvarmesterét: Nopesa bárót Deák Ferenczhez, hogy nevében üdvözölje őt 69-ik születésnapján. A nagy hazafit e gyöngédség mélyen meghatotta. — Ő Felsége igen jó egészségnek örvend, s a budai palotából Pest felé nézve, örömmel mondá: „E látvány mindig új.“

— Henrik főherceg, ki polgári nővel kötött házassága miatt az udvartól soká távol tartatott, csak a esüörtököt tölté fővárosunkban. Miután a várba kocsizott, hol a palota melléképületében rendeztek be számára lakást, csakhamar ő Felségénél tisztelgett. Délben a siklón lejött s gyalog menve Pestre, megnézte annak kiválóbb épületeit. Deli alakja s vezérőrnagyi fényes egyenruhája igen feltűnt. Este Bécsbe utazott vissza.

— **Jóteköny adakozások.** Leitner Pál az oltáregyletnek 50 kr, a pest-ferenczvárosi templomépítés költségeire 50 kr.

Kiadja a Szent-István-Társulat (Lövész utca 11. sz.) — Felelős szerkesztő: Füssy Tamás.

Pesten, nyomtatott az „Athenaeum“ nyomdájában 1872. (Barátok tere 7-dik szám.)